

Revisionsrapport

Kunskapsmål i grundskolan

Sollefteå kommun

Marie Lindblad
Cert. kommunal revisor

Susanna Huber
Revisionskonsult

Februari 2019

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	2
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfråga.....	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollmål	3
1.5. Metod och avgränsning	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1. Ändamålsenlighet.....	5
2.2. Intern kontroll	10
3. Avslutning	13
3.1. Sammanfattande revisionell bedömning	13
3.2. Rekommendationer.....	14

Sammanfattning

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en granskning av uppfyllelse av kunskapsmål i grundskolan i Sollefteå kommun. Granskningen tar utgångspunkt från kommunallagens revisionskapitel. Granskningen har inriktats mot följande områden:

Ändamålsenlighet

- Rutiner för hur elevernas behov ska uppmärksammas och utredas
- Insatser utifrån identifierade behov
- Rutiner för överlämning mellan olika skolår och skolor
- Måluppfyllelse kunskapsmålen

Intern kontroll

- Rutiner för uppföljning av gjorda insatser
- Uppföljning och analys av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen

Utifrån genomförd granskning görs en sammantagen revisionell bedömning att kommunstyrelsen i begränsad utsträckning säkerställt att grundskolornas arbete med att få eleverna nå kunskapsmålen är ändamålsenligt samt att verksamheten bedrivs med bristande intern kontroll.

Resultat och underlag för gjorda bedömningar redovisas i följande avsnitt.

För att utveckla kommunens verksamhet bör följande rekommendationer prioriteras:

- Huvudmannen, det vill säga kommunstyrelsen, bör säkerställa att det för eleverna är ett kort tidsspänn mellan det att bristande måluppfyllelse identifierats och att extra anpassning ges till eleven.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att personalen ges förutsättningar att genomföra mer djupgående analyser av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen.
- Kommunstyrelsen bör säkerställa att den får del av analyser av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen. Detta för att få bättre förutsättningar att kunna fullgöra sitt uppdrag som huvudman.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Enligt skollagen (2010:800) ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för att utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt, enligt utbildningens mål.

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Nationella styrdokument ställer höga krav på utbildningsverksamheterna, I Sollefteå kommun var 74,6% av grundskolans elever behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program läsåret 2016/2017.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Revisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12. Syftet med granskningen är att granska och pröva om verksamheten inom grundskolan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfråga: Säkerställer kommunstyrelsen att grundskolornas arbete, med att få eleverna att nå kunskapsmålen, är ändamålsenligt och bedrivs med tillräcklig intern kontroll?

1.3. Revisionskriterier

Granskningen utgår från följande revisionskriterier:

- Kommunallagen kap 6:6.
- Skollagens kapitel 1-7 samt 10.
- I övrigt se kontrollmål

1.4. Kontrollmål

Granskningen omfattar följande kontrollmål:

Ändamålsenlighet

- Rutiner för hur elevernas behov ska uppmärksammas och utredas
- Insatser utifrån identifierade behov
- Rutiner för överlämning mellan olika skolår och skolor
- Måluppfyllelse kunskapsmålen

Intern kontroll

- Rutiner för uppföljning av gjorda insatser
- Uppföljning och analys av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen

1.5. Metod och avgränsning

Följande metod används för att genomföra granskningen:

- Dokumentgranskning av riktlinjer, rutiner och uppföljningar för grundskolan.
- Analys av dokumentationen över elever som inte nådde kunskapsmålen i årskurs 9. Den dokumentation som efterfrågats för eleverna är: individuella utvecklingsplaner, skriftliga omdömen, åtgärdsprogram, utredningar, dokumentation över insatta insatser samt uppföljningar. Granskningen har fokus på när i tiden insatser sattes in för eleverna och uppföljningen av insatserna. I rapporten presenteras översiktliga slutsatser av granskad dokumentation.
- Intervjuer med rektorer och representanter från de lokala elevhälsoteamen på Vallaskolan, Junsele skola och Ramsele skola.
- Avstämningar med rektorer på de skolor där de utvalda eleverna fått sin samlade grundskoleundervisning.

Granskningen avser grundskolan. Granskningen av elevdokumentation utgår från elever som studerat i årskurs 9 under läsåret 2017/2018. Totalt 10 elever i årskurs 9 har valts ut från de följande skolorna: Vallaskolan, Junsele skola och Ramsele skola. I våra bedömningar utgår vi från att vi fått all befintlig dokumentation för de områden vi efterfrågat.

Granskning avser både 2018 samt de insatser som genomförts tidigare år för dessa utvalda elever. Revisionsobjektet i granskningen är kommunstyrelsen.

2. *Iakttagelser och bedömningar*

2.1. *Ändamålsenlighet*

I revisorernas uppdrag ingår att granska och pröva om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Med detta begrepp avses att styrelse, nämnder och verksamheter lever upp till fullmäktiges mål, riktlinjer och beslut samt gällande lagstiftning och föreskrifter.

I denna granskning har följande kontrollområden valts för att pröva ändamålsenligheten:

2.1.1. *Kontrollområden och iakttagelser*

2.1.1.1. *Rutiner för hur elevers behov uppmärksammas och utreds*

I kommunens Riktlinjer för Barn- och elevhälsa 2016-2018 (KS 2015-06-07 § 137) återfinns riktlinjer och rutiner för elevers rätt till anpassad undervisning och särskilt stöd. Riktlinjerna beskriver att varje rektorsområde har ett elevhälsoteam (EHT) som ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande med fokus på elever som är i behov av särskilt stöd. Vid sakgranskningen framkommer att riktlinjerna kommer att revideras under våren 2019 utifrån ytterligare förtydligande vad gäller kunskapsresultat – analys – förbättringsområden. Det nya bedömningsstödet samt läsgarantin (2019-07-01) kommer att tydliggöras i riktlinjerna.

De nu gällande rutinerna tydliggör roller och ansvar för elevhälsoarbetet:

- Klassläraren/Mentorn har huvudansvaret för elevhälsan i elevgruppen.
- Arbetslaget/programarbetslaget har ansvar att stödja klassläraren/mentorn i detta arbete.
- Elevhälsoteamet skall arbeta hälsofrämjande, förebyggande och utredande.
- Rektor har det övergripande ansvaret för elevhälsan i skolan och uppföljning av elevhälsoarbetet.

I klasslärarens/mentorns uppdrag ingår enligt riktlinjerna att när det framkommer att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, anpassa undervisningen för att eleven ska nå målen, samt underrätta rektor om den extra anpassningen.

För att upptäcka elever med läs- och skrivsvårigheter och/eller matematiksvårigheter på tidig nivå tillämpas ett arbetssätt som kallas ”Röda Tråden” i kommunens grundskolor. Syftet är att upptäcka elever tidigt för att kunna anpassa undervisningen. Arbetssättet infördes 2003 och omfattar exempelvis att

- Rektor erhåller information från klasslärare avseende elever som i årskurs 1 inte kommit igång med sin bokstavs- och läsinlärning.
- Elever som uppvisar läs- och skrivsvårigheter får syn och hörsel undersökta av skolsköterska.
- Anpassning av undervisning ska ske så snart eleven uppvisar behov av stöd.
- Pedagogisk kartläggning skall genomföras som underlag inför beslut om särskilt stöd och därmed beslut om upprättande av åtgärdsprogram.
- Elever med bestående svårigheter (läs/skriv/matematik) anmäls till utredning.

Riktlinjerna omfattar även en rutin för basutredning. Rutinen beskriver i vilka fall en basutredning skall genomföras, vad den skall omfatta samt roller och ansvar under utredningens gång.

Vid intervjuer lyfts ämneslärare och mentorer fram som viktiga funktioner vad gäller att upptäcka elever med behov av särskilt stöd. Exakt hur deras roller och uppgifter är organiserade kan skilja sig åt något mellan skolorna. Vidare uppges att elevhälsoteamen inom respektive rektorsområde är viktiga i detta arbete. Intervjuade rektorer ger en enhetlig bild av att det finns ett systematiskt och välfungerande elevhälsoarbete, i form av dels lokalt EHT och vid behov även i samarbete med centralt EHT. Ett utvecklingsområde som nämns vid en skola är att hitta tid för lärare och mentorer att bli avlösta så att de kan delta på EHT när situationen för ”deras elever” är uppe till diskussion. Idag sker detta endast i mån av tid.

Vid intervju framkommer att Ramsele skola har dagliga morgonmöten där personalen kan lyfta risker de uppmärksammat som kan påverka enskilda elevers möjlighet att klara skolgången.

Genomgången av elevdokumentation (och de kompletterande avstämningarna) för de utvalda tio eleverna visar:

- Att det är stora variationer på antalet ämnen som respektive elev inte fått betyg i
- Att det är stora variationer på när elevens behov av stöd har identifierats. För fem elever finns kartläggning/utredning/åtgärdsprogram redan på lågstadiet. För två elever identifierades svårigheterna på mellanstadiet och för de resterande tre eleverna identifierades behov av stöd på högstadiet.
- Att orsakerna till elevernas svårigheter att få betyg varierar stort – det kan exempelvis röra läs-och skrivsvårigheter, ADHD, koncentrationssvårigheter, omfattande frånvaro, skoltrötthet, svårigheter i socialt samspel, att eleven har gjort en stor insats för att klara sina betyg och klarat nästan alla betygen.

2.1.1.2. Insatser utifrån identifierade behov

Riktlinjer för Barn- och elevhälsa tydliggör att första steget, innan stödinsatser riktade mot en individ ges, är att skolan ser över hur organisationen runt eleven ser ut. Det kan ske bl a genom att se över hur resurser fördelas, vilka pedagogiska metoder som används, hur elevgruppen fungerar och hur elevens lärmiljöer är organiserade.

Om stödinsatser behövs kan följande insatser ges (beskrivs i Riktlinjer för Barn- och elevhälsa):

- *Extra anpassning*: en stödinsats av mindre ingripande karaktär som normalt är möjlig för lärare och övrig personal att genomföra inom ramen för ordinarie undervisning.
- *Särskilt stöd*: kan ev sättas in utan att de föregås av extra anpassningar. Behovet av särskilt stöd anmäls till rektor, vars ansvar det är att se till att utredning på börjas skyndsamt. Utredningen ska avgöra vilka stödinsatser som behövs. Elevhälsan har en viktig roll i utredningen. I de fall en elev från särskilt stöd dokumenteras det i ett åtgärdsprogram.

- *Åtgärdsprogram*: är en skriftlig bekräftelse på elevens behov av särskilts stöd. Utgör underlag vid övergång till annan skolenhet. IUP ersätter inte åtgärdsprogrammet utan berörda elever har både och.
- *IUP* upprättas i anslutning till utvecklingssamtal och följer eleven genom hela skoltiden. Åtgärdsprogrammet gäller för en begränsad tidsperiod.

Enligt riktlinjerna skall samtliga insatser dokumenteras.

Intervjuade rektorer ger en enhetlig bild av att på det stora hela finns möjlighet att ge de insatser som eleverna behöver. Samtidigt nämns *tiden* som en begränsande faktor. Även om möjlighet finns att ge insatser, så uttrycker en rektor att de från skolans sida skulle vilja hinna ge fler insatser.

Andra begränsande faktorer som lyfts vid intervjuer är:

- bristen på legitimerade lärare
- brist på studiehandledare/modersmålsundervisare
- möjlighet att låta elever gå i mindre klass/i särskild undervisningsgrupp

Vid intervju med representanter för Junsele högstadieskola lyfts problematiken med att skolans schema styrs av busstider. Detta medför att studiehandledning inte kan läggas in i schemat i den utsträckning som de intervjuade skulle önska.

I kvalitetsrapport för grundskolan 2016/2017 framgår följande ”Förvaltningen konstaterar att det, i högre grad, behöver fokuseras på tidiga insatser, tidiga såväl ur perspektivet lågstadiet som vikten av tidig upptäckt av behov av anpassningar eller särskilt stöd för att eleven ska nå så långt som möjligt utifrån utbildningens mål.”

Genomgången av elevdokumentation (och de kompletterande avstämningarna) för de utvalda tio eleverna visar:

- Att de insatser som eleverna fått varierar och exempelvis utgörs av: anpassad studiegång, jobba enskilt med resurs, särskild undervisningsgrupp, insatser i klassen, stöd med planering och struktur, anpassad miljö, individuella instruktioner, IT-stöd, anpassat material, hjälpperson, muntligt prov/längre provtid, extra tid i ämnet. För en av de tio eleverna fanns ingen insats alls dokumenterad (ett ämne som betyg saknades i)
- Flera av eleverna har omdömen som visar på otillräckliga kunskaper i ett eller flera ämnen i skolår 7 och 8. Åtgärdsprogram eller extra anpassningar har dock kommit först i skolår 9 och ingen dokumentation om andra insatser finns däremellan.

2.1.1.3. Rutiner för överlämning mellan skolår och skolor

Gällande övergångar och överlämning av dokumentation vid övergångar framgår av riktlinjerna för barn- och elevhälsa att överlämnande av information avseende elever i behov av särskilt stöd ska ske vid studieövergångar och/eller byte av lärare eller skola. I rektorns uppdrag ingår att kalla till, och leda, överlämnande- och klasskonferenser och konferens gällande elev. Lärare och mentorer är skyldiga att närvara på dessa.

I dokumentet "Överlämnande vid studieövergångar" ska uppgifter om eleven har åtgärdsprogram, vilka särskilda insatser som getts, om det finns extra anpassningar, diagnoser samt om betyg saknas med mera dokumenteras.

Vid intervjuer framkommer att alla tre högstadieskolorna har rutiner för överlämning. Inför övergången till högstadiet anordnas träffar mellan eleverna (besöksdagar, gemensamma aktivitetsdagar etc.) och föräldramöten. Under våren hålls möten mellan arbetslag från överlämnande och mottagande skola där mottagande skola delges muntlig information om respektive elevs behov. Skriftliga dokument överlämnas på hösten i samband med skolstarten.

Vissa skillnader finns givetvis mellan de olika skolorna. Exempelvis läser elever i åk 6 i Ramseles upptagningsområde moderna språk vid högstadieskolan. Under vårterminen i åk 5 bjuds dessa elever därför in till träffar med den nya skolan. På Vallaskolan väljs elevambassadörer ut från elever i åk 8 vilka har i uppgift att vara med under överlämningsprocessen och välkomna de nya eleverna.

Vid intervjuer med både mottagande högstadierektorer och avlämnande rektorer uppges att överlämningarna är välfungerande. De intervjuade högstadierektorerna upplever att de i de allra flesta fall får den information i form av åtgärdsprogram, handlingsplaner och dylikt som de behöver. I de fall då det uppstår frågor i efterhand uppges det vara lätt att kontakta överlämnande skola för kompletterande information. Vidare upplever de intervjuade att de får information i så pass god tid under våren att de hinner förbereda och anpassa organisationen utifrån de behov och förutsättningar som kommer att råda då höstterminen startar.

2.1.1.4. Måluppfyllelse kunskapsmålen

Statistik från Skolverket över elevernas måluppfyllelse visar att 208 elever slutade åk 9 under 2018. 65,4 % av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen och 75,5 % av eleverna uppnådde behörighet till yrkesprogram. Det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen var 198,5. Detta kan ställas i relation till att meritvärdet för samtliga kommuner i Sverige i snitt uppgick till 223,3 och i liknande kommuner var det 209,7.¹

Måluppfyllelse var högst i Ramsele för alla tre mätetal. Junsele uppnådde en större andel elever som uppnått kunskapskrav i alla ämnen, samt en högre andel behöriga till yrkesprogram, än Vallaskolan. Dock var meritvärdet högre på Vallaskolan än i Junsele.

Slutbetyg åk. 9	Antal elever	Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel (%) behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen, kommunal grundskola)
Kommunen	208	65,4	75,5	198,5
Junsele skola	24	70,8	79,2	179,4
Ramsele skola	20	80	~100	228

¹ Siffror från kommun- och landstingsdatabasen Kolada. Liknande kommuner är en jämförelsegrupp bestående av kommuner med liknande strukturella förutsättningar för att bedriva grundskola (Mora, Sjöbo, Klippan, Kiruna, Sölvesborg, Hedemora och Nybro).

Vallaskolan	164	62,8	73,2	197,7
-------------	-----	------	------	-------

I nästa tabell exkluderas nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund. Måluppfyllelsen för kommunen blir då högre för de tre mätetalen än då denna elevgrupp inkluderas. Skillnaden är mest påtaglig för Junsele, följt av Vallaskolan. För Ramsele är siffrorna oförändrade.

Slutbetyg åk. 9 Exkl. nyinvandrade/ elever med okänd bakgrund	Antal elever	Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel (%) behöriga till yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)
Kommunen	182	71,4	81,3	208,8
Junsele skola	..	84,2	~100	201,7
Ramsele skola	20	80	~100	228
Vallaskolan	143	68,5	79	207,1

Uppdelat per kön är det tydligt att måluppfyllelsen är högre för flickor än pojkar för samtliga mätetal. Då statistiken är könsuppdelad visas i flera fall två punkter i syfte att skydda elevernas integritet då det är få elever i gruppen. Notera att nyinvandrade elever/elever med okänd bakgrund inkluderas i dessa tabeller.

Slutbetyg åk. 9 Flickor	Antal flickor	Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel (%) behöriga yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)
Kommunen	97	72,2	78,4	216
Junsele skola	12	83,3	~100	219,2
Ramsele skola	..	100	100	250,7
Vallaskolan	74	66,2	73	210,4

Slutbetyg åk. 9 Pojkar	Antal pojkar	Andel (%) som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	Andel (%) behöriga yrkesprogram	Genomsnittligt meritvärde (17 ämnen)
Kommunen	111	59,5	73	182,9
Junsele skola	12	..	..	139,6
Ramsele skola	..	..	..	..
Vallaskolan	90	60	73,3	187

Vidare nedbrytning av mätetalen (ej redovisat i någon tabell) visar att de ämnen där störst andel elever inte når kunskapsmålen är engelska, matematik och svenska som andraspråk. För pojkar är det just dessa tre ämnen där måluppfyllelsen är lägst. För flickor är det istället engelska, matematik samt idrott och hälsa. Vad gäller andelen flickor som uppnår kunskapskraven i svenska som andraspråk går data inte att få fram hos Skolverket pga att det är för få elever i denna grupp.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer utifrån genomförd granskning att det finns riktlinjer/rutiner för hur elevers behov ska uppmärksammas och utredas och dessa är kända av rektorer och

specialpedagoger. Vi har tagit del av en omfattande elevdokumentation. För flera elever finns det en tydlig tidsmässig koppling mellan identifiering av behov och insats medan det för andra elever inte finns. För flera elever har bristande måluppfyllelse i ett eller flera ämnen identifierats i form av bedömningar men den extra anpassningen görs inte förrän efter ett år eller senare. Detta bedömer vi inte är i enlighet med riktlinjen.

Vi bedömer att de rutiner som finns för övergångar är kända och används. Vi bedömer att måluppfyllelsen för eleverna i skolår 9 är svag.

2.2. Intern kontroll

I revisorernas uppdrag ingår att granska och pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Med detta avses bland annat att ansvar, befogenheter och skyldigheter är tydliggjorda i organisationen men även att de politiska organen utövar rimlig styrning och kontroll av verksamheten.

I denna granskning har följande kontrollområden valts för att pröva den interna kontrollen:

2.2.1. Kontrollområden och iakttagelser

2.2.1.1. Rutiner för uppföljning av genomförda insatser

Intervjuer bekräftar att tydliga rutiner för uppföljning på individ- och klassnivå finns vid respektive högstadieskola, om än inte dokumenterade sådana. Lärarna har ett tydligt ansvar för att vid ämnesplaneringsmöten och klasskonferenser o dyl., tillsammans med speciallärare, följa upp utfallet av insatserna kring individer och klasser. Även rektorer och elevhälsoteam är delaktiga i regelbundna uppföljningar. Uppföljning av enskilda individers insatser görs även tillsammans med vårdnadshavare vid utvecklingssamtal. Samverkansgrannar finns i form av individ- och familjeomsorg, barn- och ungdomspsykiatri samt habiliteringen.

Enligt kommunens riktlinjer för barn- och elevhälsa skall åtgärdsprogram följas upp och utvärderas. Riktlinjerna betonar vikten av att varje skola har rutiner och ett tydligt fördelat ansvar för uppföljning och utvärdering.

I skolornas årliga kvalitetsrapporter följs insatser för olika områden upp och analyseras. I kvalitetsrapporterna för läsåret 2017/2018 görs ingen samlad beskrivning och analys av särskilt stöd till elever. Det återfinns dock beskrivningar på arbetsinsatser och metoder. Någon samlad analys av de stödinsatser som gjorts och vilket resultat detta gett finns inte i kvalitetsrapporterna. Varken på skolnivå eller på huvudmannanivå.

På det stora hela uppger intervjuade rektorer att uppföljning av insatser på de egna skolorna fungerar väl. Ett förbättringsområde som lyfts är återkoppling på insatser som getts vid en annan skola där en elev tidigare gått. För detta saknas tydliga rutiner. Vid en högstadieskola har man börjat följa eleverna när de går över till gymnasiet för att se hur det går för dem och på så sätt utvecklas i sitt eget arbete med stödinsatser. Intervjuade från skolan uppger att högstadieskolan med fördel hade kunna ge motsvarande återkoppling till mellanstadieskolor som eleverna kommer från.

Rektorsmöten hålls en gång i veckan där kommunens rektorer samlas för informationsutbyte och dialog. Intervjuade rektorer uppger dock att de i detta forum diskuterar pedagogiska frågor i för låg utsträckning. Vid diskussioner kring klasser eller elever som lämnats över till ny skola kan det upplevas känsligt att uttrycka synpunkter på vilka insatser en elev fått eller inte fått på en annan skola.

Genomgången av elevdokumentation (och de kompletterande avstämningarna) för de utvalda tio eleverna visar:

- Att den dokumentation vi tagit del av varierar i utförlighet och omfattning. Ibland uppstår glapp i dokumentationen på flera år. En förklaring till detta kan vara att en elev har haft en lugn och stabil period på flera år.
- Det finns relativt få rena dokumenterade uppföljningar på gjorda insatser. Ofta har en insats följts av en annan och då utgår vi från att den andra insatsen baseras på en utvärdering av den första insatsen. Insatserna kan vara desamma eller förändrade. Det finns dock insatser, framförallt i skolår 9, som inte har någon dokumenterad uppföljning.

2.2.1.2. Uppföljning och analys av elevernas måluppfyllelse

Forum för att diskutera måluppfyllelsen är exempelvis elev- och betygskonferenser, studiedagar och utvecklingssamtal. Av skolornas kvalitetsrapport framgår hur respektive skola analyserar elevernas kunskapsresultat. Junsele skola analyserar elevernas kunskapsresultat uppdelade på kön och vilka ämnen som sticker ut. Ramsele skola relaterar i viss mån sina ämnesresultat till rikets resultat. Vallaskolan analyserar elevernas kunskapsresultat för respektive skolämne uppdelat på kön. I rapporterna identifieras även förbättringsområden och behov av ytterligare åtgärder.

Det görs en samlad kvalitetsrapport för grundskolan för huvudmannen. Denna rapporteras till kommunstyrelsen. Kvalitetsrapporten 2016/2017 godkändes i februari 2018 (KS 2018-02-06 § 26). Kvalitetsrapporten för 2017/2018 behandlades av kommunstyrelsen den 5 februari 2019. Denna rapport har dock inte granskats.

Kvalitetsrapporten redovisar på huvudmannanivå för elevernas resultat i skolår 3, 6 samt 9 och visar även en jämförelse för hur elevgruppens resultat sett ut vid tidigare skolår (för eleverna i skolår 6 och 9). Någon analys av resultaten i de olika ämnena och skolorna samt orsaker till resultaten redovisas dock inte.

Vid sakgranskningen framkommer att ett genomgripande analysarbete påbörjas vad gäller höstterminsresultaten 2018

Rektorerna har dialogträffar med utskottet för lärande och unga en gång per termin då bland annat elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsresultaten diskuteras. Någon motsvarande dialog sker dock inte med huvudmannen (kommunstyrelsen).

Skolpliktsbevakning (dvs frånvaro) följs upp på samtliga skolor. I Ramsele skola, som haft problem med frånvaro, har rektorn infört månatliga kontroller av elevernas frånvaro. För elever vars frånvaro överstiger 10 % skickas ett brev till vårdnadshavare med information om frånvaron.

Vid sakgranskningen framkommer att rutinen utöver ogiltig frånvaro även omfattar giltig frånvaro (dvs anmäld av vårdnadshavaren) men där rektor beslutat om åtgärder. Frånvaro rapporteras månadsvis från rektor och verksamhetschef sammanställer och redogör till utskottet varje månad för oanmäld frånvaro, anmäld frånvaro samt oanmäld/anmäld frånvaro mer än 10% - antal elever per årskurs - med kommentarer på övergripande nivå, under punkten Skolpliktsbevakning. Enligt uppgift från verksamhetschef har den oanmälda frånvaron minskat drastiskt, den anmälda frånvaron ökat (dock inte i samma omfattning som den oanmälda frånvaron minskat). Tidig dialog med vårdnadshavare om vikten av skolnärvaro samt övriga insatser uppges ha gett resultat. Även ev. anmälningar till socialtjänsten redovisas till utskottet samt förbättringar alternativt kommentarer kring riskfaktorer såsom exempelvis sena ankomster bland de yngre barnen informeras om på övergripande nivå.

Ett förbättringsområde som lyfts i intervjuer är att analysera de socioekonomiska förutsättningarna kopplat till måluppfyllelse samt diskutera resursfördelning utifrån dessa faktorer.

Vi har identifierat följande ärenden inom det aktuella granskningsområdet hos utskottet för lärande och unga:

- Utskottet 20180913 § 55 Verksamhetsuppföljning centrala elevhälsan
- Utskottet 20180816 § 51 Fördjupad verksamhets- och ekonomiuppföljning per 31 juli (görs även per 31 maj, per 30 april mm)
- Utskottet 20180621 § 49 Skolpliktsbevakning maj och juni mm
- Utskottet 201810419 Resultat av elevenkät 2017

Den fördjupade verksamhets- och ekonomiuppföljningen samt skolpliktsbevakningen har även behandlats av kommunstyrelsen.

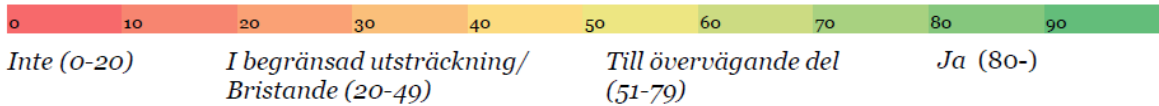
2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det saknas dokumenterade rutiner på skolnivå för det fördelade ansvaret rörande uppföljning och utvärdering. Någon aggregerad dokumenterad analys av vad de samlade stödinsatserna ger för resultat görs inte, varken på skolnivå eller på kommunövergripande nivå. Omfattningen av dokumenterade analyser rörande elevernas måluppfyllelse och djupet på dessa analyser skiljer sig åt mellan skolorna. Vi bedömer att kvalitetsrapporten för grundskola saknar analys av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen. Detta bedömer vi kan försvåra kommunstyrelsens förutsättningar att kunna fullgöra sitt uppdrag som huvudman för grundskolan.

3. Avslutning

3.1. Sammanfattande revisionell bedömning

Revisionell bedömning sker utifrån följande skala/gradering:

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömningar:

Kontrollområden	Revisionell bedömning
Ändamålsenlighet	<p>I begränsad utsträckning</p> <p>Iakttagelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det finns riktlinjer för hur elevers behov ska uppmärksammas och utredas och dessa är kända av rektorer och specialpedagoger. - För flera elever (i den granskade elevdokumentationen) har bristande måluppfyllelse i ett eller flera ämnen identifierats i form av bedömningar men den extra anpassningen görs inte förrän efter ett år eller senare. Detta är inte i enlighet med riktlinjen och är en brist. - De rutiner som finns för övergångar är kända och används. - Måluppfyllelsen för eleverna i skolår 9 är svag.
Intern kontroll	<p>Bristande</p> <p>Iakttagelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det saknas dokumenterade rutiner på skolnivå för det fördelade ansvaret rörande uppföljning och utvärdering. - Någon aggregerad dokumenterad analys av vad de samlade stödinsatserna ger för resultat görs inte, varken på skolnivå eller på kommunövergripande nivå. - Omfattningen av dokumenterade analyser rörande elevernas måluppfyllelse och djupet på dessa analyser skiljer sig åt mellan skolorna. - Kvalitetsrapporten för grundskola saknar analys av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen.

3.2. Rekommendationer

Huvudmannen, det vill säga kommunstyrelsen, bör säkerställa att det för eleverna är ett kort tidsspänn mellan det att bristande måluppfyllelse identifierats och att extra anpassning ges till eleven.

Kommunstyrelsen bör säkerställa att personalen ges förutsättningar att genomföra mer djupgående analyser av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen.

Kommunstyrelsen bör säkerställa att den får del av analyser av elevernas måluppfyllelse avseende kunskapsmålen. Detta för att få bättre förutsättningar att kunna fullgöra sitt uppdrag som huvudman.

2019-02-19

Bo Rehnberg

Uppdragsledare

Marie Lindblad

Projektledare